
Stenografisch verslag van een openbaar verhoor in het kader van de parlementaire ondervragingscommissie Ongewenste beïnvloeding uit onvrije landen (POCOB) op 12 februari 2020 in de Enquêtezaal van het Logement te Den Haag.

Gehoord worden: de heer A. Laaouej (voorzitter Al Wasatia) en mevrouw H. Harzi (penningmeester Al Wasatia).

Aanvang: 13.00 uur

Voorzitter: Rog

Griffier: Sjerp

Aanwezige leden van de commissie: Van den Berge, Kuzu, Edgar Mulder, Van Raak, Rog, Schonis, Segers, Stoffer en De Vries.

De **voorzitter**: Goedemiddag. Ik heet u beiden hartelijk welkom namens de parlementaire ondervragingscommissie. U bent beiden bestuurslid van de Al-Wasatia moskee in Geleen: de heer Laaouej als voorzitter en mevrouw Harzi als penningmeester. In dit verhoor stelt de commissie u vragen over ongewenste beïnvloeding van maatschappelijke en religieuze organisaties in Nederland, zoals moskeeën, vanuit onvrije landen en hoe deze invloed kan worden doorbroken. U wordt beiden gehoord als getuigen en dit verhoor vindt plaats onder ede.

In handen van de voorzitter leggen de heer Laaouej en mevrouw Harzi de eed af.

De **voorzitter**: U staat nu onder ede. Wij bieden getuigen de gelegenheid om een korte openingsverklaring af te leggen. Ik heb begrepen dat u daar graag gebruik van wilt maken. Ik geef u daarvoor nu de mogelijkheid.

De heer **Laaouej**: De discussie over invloeden van buiten Nederland, vooral vanuit onvrije landen, op de moskeeën hoor ik al een hele tijd in de media. Men praat veelal over de gevolgen hiervan en nooit over de oorzaken. Waarom leveren sommige moskeeën zich uit aan deze landen? Veel moskeeën doen dat volgens mij niet uit vrije wil maar uit nood.

Neem onszelf als voorbeeld. Wij hebben ons afgescheiden van onze voormalige moskee, omdat wij ons niet kunnen verenigen met de leer die daar gehanteerd wordt: te radicaal voor deze maatschappij. Dat hebben wij gedaan met kennis van de gemeente Sittard-Geleen. De gemeente heeft ons beloofd te helpen bij het vinden van onderdak, een plek waar wij onze maatschappelijke en religieuze activiteiten zouden kunnen uitoefenen. Dat hebben ze gedaan door ons een lokaal te bieden dat gevestigd is boven in een gemeenschapshuis in de wijk.

In eerste instantie was dat gratis. Daarna boden ze ons aan dat wij deze ruimte mochten blijven gebruiken tegen een symbolisch bedrag aan huur. We hebben geld gespendeerd aan het geschikt maken van de ruimte voor gebruik: ruim €30.000. Na de opening worden we verrast met een huurcontract van €1.300 per maand, terwijl onze inkomsten uit de contributie van onze leden rond €800 zijn. De gemeente ontkent alle beloftes die ze ons heeft gedaan, al was dat in het bijzijn van meer mensen van de gemeenschap. Het resultaat? Binnen een jaar zijn we door onze reserves heen en we moeten nu bedelen om überhaupt de huur te kunnen betalen, laat staan aan andere verplichtingen te voldoen.

Door deze gang van zaken zitten we in geldnood. Wat zou u doen, als u in geldnood zit en voelt dat u in de steek bent gelaten door uw lokale overheid? Je hebt maar twee keuzes: óf geld aannemen van een onvrij land, met alle gevolgen van dien, om jouw problemen op te lossen, óf op straat gezet worden.

In zo'n situatie zitten volgens mij veel organisaties. Kijk daarom eerst naar de oorzaken en dan naar de gevolgen. In onze situatie duwt onze lokale overheid ons richting de onvrije landen. Wij zijn van mening dat Nederland de eigen verlichte moslims onvoorwaardelijk moet steunen.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Laaouej. Omdat ik zelf een deel van het verhoor zal doen, leg ik de orde van deze vergadering in handen van de ondervoorzitter, het lid Van Raak.

Voorzitter: Van Raak

De **voorzitter**: Dit verhoor zal worden afgenomen door de heer Schonis en de heer Rog. Ik geef eerst het woord aan de heer Schonis.

De heer **Schonis**: Dank u wel. Mevrouw Harzi, we hebben net een beetje gehoord wat u overkomen is, maar ik wil beginnen bij het begin, namelijk wanneer de Al Houda-moskee, waar u oorspronkelijk bij aangesloten was, in Geleen is gekomen. Hoe is die moskee daar terechtgekomen?

Mevrouw **Harzi**: Het is een beetje lang verhaal, maar ik probeer heel kort te zijn. We bestaan vanaf de jaren tachtig of de jaren zeventig: oude migranten, de DAF, Nedcar. Gastarbeiders -- Marokkanen, Tunesiërs en Turken -- hebben besloten om toch voor altijd in Nederland te blijven. Wat gaan we doen als gemeenschap? We gaan ook een moskee organiseren. Dat was goed. Een klein schooltje was genoeg voor de gemeenschap. Iedereen tevreden, alle gezinnen, iedereen blij. De Turkse gemeenschap en een klein moskeetje, de Arabischtalige gemeenschap en een klein moskeetje; niks aan de hand. Ik weet het niet precies, maar in de jaren 2012, 2013, 2014 ... Onderweg hiernaartoe bedacht ik dat we twee invasies in Sittard-Geleen hebben gehad: een invasie van drugsdealers en een heleboel problemen qua criminaliteit vanuit Utrecht en daarna de invasie van islamisering. Opeens kwamen er bekeerlingen en jongeren ...

De heer **Schonis**: Mevrouw Harzi, daar kom ik zo meteen op.

Mevrouw **Harzi**: Oké. In 2013, 2014 -- pin me alsjeblieft niet vast op de datum; in ieder geval op een gegeven moment na de jaren negentig -- zien ze "we moeten groter worden", maar welk jaar het precies was, kan ik me niet herinneren.

De heer **Schonis**: Ik zal u niet op een jaartal vastpinnen. Maar de Al Houda-moskee is dus ontstaan uit de eigen moslimgemeenschap van gastarbeiders die in de jaren zeventig en tachtig daar gaandeweg is ontstaan? Zo is het eigenlijk gegaan?

Mevrouw **Harzi**: Zo is het, ja.

De heer **Schonis**: En de bezoekers die daar toen kwamen, waren hoofdzakelijk mensen die in Sittard-Geleen werkzaam waren en die daar gewoon hun geloof wilden belijden?

Mevrouw **Harzi**: Absoluut. Dat zijn echt de eerste generatie arbeidsmigranten. Van '69 tot en met '72 kwamen eerst de mannen alleen. Daarna was er gezinshereniging en kwamen de kinderen. Dan komt er ook een moskee.

De heer **Schonis**: Zo groeide de Al Houda-moskee uit?

Mevrouw **Harzi**: Zo groeide het, ja.

De heer **Schonis**: Zo is het gegaan?

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Schonis**: U zat in het bestuur van de Al-Houda moskee?

Mevrouw **Harzi**: Nee. Ik heb nooit in het bestuur gezeten. Ik heb contacten met mensen. Ze noemen mij de ombudsvrouw, omdat ik raadslid ben geweest. Dus als er vragen waren, verzoeken om steun of wat dan ook via de vrouwen, kon ik meehelpen en meedenken; zodoende. Ik ben een moslima en ik ben een bezoeker. In de islam is de vrouw niet verplicht om naar de moskee te gaan, dus ik was niet een dagelijkse moskeegangster. Voor het vrijdaggebed, als er iemand is overleden of als er een feest is, dan ben ik er. Maar mijn contacten met islamitische gezinnen waren heel nauw.

De heer **Schonis**: Maar u zat niet in het bestuur van de moskee?

Mevrouw **Harzi**: Nee. Als vrouw is dat not done. Dat zeg ik ook nooit.

De heer **Schonis**: Meneer Laaouej, u zat wel in het bestuur van de Al Houda-moskee?

De heer **Laaouej**: Nee, ik was ook gewoon bezoeker. Ik werkte nog in die tijd. Ik had nog niet de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Nu ben ik met pensioen en kan ik wat vrijwilligerswerk doen.

De heer **Schonis**: U maakte deel uit van de moslimgemeenschap en ging naar de Al Houda-moskee, zoals alle andere mensen daar? Dat was uw verbondenheid met die moskee?

De heer **Laaouej**: Ja.

Mevrouw **Harzi**: Voor alle duidelijkheid: een moskeebestuur bestaat uit mensen die samen met de gemeenschap iets besluiten. Samen met de groep die betaalt, de bezoekers, besluiten ze iets en organiseren ze iets. Het gaat niet democratisch met een profielschets, waarbij de een voorzitter wordt, de ander penningmeester en weer een ander secretaris. Nee, wij willen de verantwoordelijkheid nemen, wij willen de kar trekken; kom maar

---

op. Vervolgens wordt met de gemeenschap overlegd: wat gaan we doen, hoe gaan we geld verzamelen? Over al die bijzaken wordt met de gemeenschap overlegd, want die heeft de moskee gebouwd, niet het bestuur.

De heer **Schonis**: Het is gewoon teamwork, gewoon gezamenlijk ...

De heer **Laaouej**: Teamwork, ja.

De heer **Schonis**: Op enig moment -- u begon er net al over -- is het anders geworden. Kunt u eens toelichten wat er toen gebeurde?

Mevrouw **Harzi**: Wat er toen gebeurde? Er komen jongeren. De ouderen, de eerste generatie, doen er dan niet meer toe. Ze spreken de taal niet, de imam is te soft en spreekt de taal niet. Allerlei bijzaken. Laatst had ik het er nog over met de voormalig voorzitter. Ik vroeg hem waarom hij dit had laten gebeuren. "Wat zou u dan doen?" Gewoon: "Hier is de sleutel, zorg jij er maar voor." Dat is een kans van je van het. We moeten zus doen en we moeten zo doen. De ouderen zeggen dan: "Weet je wat, jij kan dat beter; doe jij dat maar." De jongeren hebben het letterlijk en figuurlijk overgenomen. De een is secretaris geworden en de ander penningmeester. Ze haalden iemand uit een ander stadsdeel die voorzitter werd. Daarmee is de macht overgenomen; klaar, punt.

De heer **Schonis**: U zegt dus eigenlijk dat er niet zo'n professioneel bestuur was; een beetje vanuit de gemeenschap zelf. Er komt een aantal jongeren. Die zeggen: wij nemen het wel over.

Mevrouw **Harzi**: Wij kunnen het beter, wij kunnen zus en zo. Wij kunnen predikers laten komen en trainingen laten maken. We kunnen dingen organiseren met algemeen maatschappelijk werk, met de opbouwwerker. Via de opbouwwerker was ik erbij betrokken. We kunnen dingen organiseren, zoals de jongeren samen met de politie laten voetballen. Al die

gemeenschappelijke goede dingen organiseren. De ouderen denken dan "hoe dan?" Zij zijn dat niet gewend; eerlijk is eerlijk. Jongeren die hoogopgeleid, die goed opgeleid zijn en die eigenlijk ... Het hoort ook om het goed te besturen. Op een gegeven moment loopt het zoals het gelopen is.

De heer **Schonis**: Kunt u eens toelichten wat er dan gebeurde? Er was ook geen weerstand vanuit de eigen gemeenschap toen die nieuwe bestuurders kwamen. Ze werden eigenlijk met open armen ontvangen, als ik u goed beluister.

De heer **Laaouej**: Ja, met open armen ontvangen ... Als ik in een wanhopige situatie zit en er steeds verteld wordt "het pand is oud, het is een oude school geweest; het is te klein, we kunnen veel meer", dan wordt het toevertrouwen ... Nogmaals, het zijn gastarbeiders. De hoogopgeleide ... Misschien heeft u groep 6 van de lagere school, nu 8, wat vroeger de seizième année secondaire heette ... Het was de generatie van de jaren zeventig. Hoogopgeleid waren ze niet. Het zijn mijnwerkers. Als er eentje komt die hoogopgeleid is, een hbo'er, die het beter weet te vertellen en voor te doen ... En al helemaal als het een trofee is: een bekeerling. "Wow, hij is moslim geworden, dus hij heeft het goed voor met de islam. Wij gaan hem volgen." Dat hebben ze gedaan.

De heer **Schonis**: Als ik het goed begrijp kwam er een bekeerling binnen?

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Schonis**: Kunt u dat toelichten?

Mevrouw **Harzi**: Ja. Degene die de sleutel heeft overgenomen, heeft een vriend van hem binnengehaald. Dat is een bekeerling. Die woont niet eens in onze gemeente. Het is nu één gemeente, maar het is nog steeds Sittard en Geleen -- dat leeft nog -- en Sittard heeft een eigen moskee. Er komt er eentje uit Sittard en die wordt voorzitter van de moskee in Geleen. Maar goed, hij is het geworden. Hij is Nederlander, hij is hoogopgeleid, hij heeft

---

weer andere mensen meegebracht die weer kennissen en connecties in het buitenland hebben. Hij weet geld binnen te halen, hij weet het pand goedkoop te kopen. Wat is gebeurd, is gebeurd.

De heer **Schonis**: Het was een bekeerling, zegt u, gewoon een Nederlandse meneer die vervolgens voorzitter werd van het bestuur.

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Schonis**: Wie was dat?

Mevrouw **Harzi**: Stefan Zentveld.

De heer **Schonis**: Dat was een Nederlander die zich had bekeerd tot de islam. U zegt dat hij hoogopgeleid was of in ieder geval hoger opgeleid. Die is voorzitter ...

Mevrouw **Harzi**: Ik heb nooit zijn diploma's gezien, maar dat wordt zo gezegd. Ik ken hem van YouTube. Ik ken zijn verhalen.

De heer **Schonis**: Maar dat is het beeld dat u van hem had?

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Schonis**: En hij is voorzitter geworden van het nieuwe Al Houda-bestuur?

Mevrouw **Harzi**: Ja. En hij heeft onderhandeld met de gemeente en hij heeft samen met de secretaris een nieuw pand gekocht. Alle zaken worden door hem geregeld.

De heer **Schonis**: Over het verdere verloop komen we zo nog te spreken. Dat zal collega Rog zo doen. Er was dus geen weerstand vanuit de gemeenschap, als ik het goed begrijp.

Mevrouw **Harzi**: Nee.

De heer **Schonis**: Eigenlijk werden meneer Zentveld en het nieuwe bestuur omarmd. Kwamen er daarna ook andere typen bezoekers naar de moskee? Veranderde dat?

Mevrouw **Harzi**: Absoluut, ja. Er kwamen meer jongeren uit België.

De heer **Schonis**: Meer jongeren uit België?

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Schonis**: Kunt u dat eens toelichten?

Mevrouw **Harzi**: Uit Antwerpen, Verviers of hoe heet dat in het Nederlands? Het is in ieder geval bij ons aan de grens. Dan komen er predikers. Nogmaals, ik kreeg de geluiden van de bezoekers. Er werd ruziegemaakt met de imam.

De heer **Schonis**: Ruziemaken met de imam?

Mevrouw **Harzi**: Met de imam die daar al werkte. Hij moest gewoon eruit, hij moest weg.

De heer **Schonis**: Maar hoe moest hij weg?

Mevrouw **Harzi**: Hij was te soft. Zij zeiden: hij spreekt de taal niet. Hij zei: ik ga niet prediken wat ze mij vertellen. Zo zijn de problemen ontstaan. Alsnog probeerden de mannen de dialoog aan te gaan; steeds praten, steeds onderhandelen: "Hoe kan dat? Kan het niet anders?". Nee, de imam moest weg. Er kwamen andere predikers. Op een gegeven moment, ik geloof in 2016 of 2017, waren er een imam uit België, eentje uit Egypte en weer een ander van elders. In ieder geval waren het hele andere imams en hele andere predikers. Ik moest toen ook op het matje komen: waarom had ik dat in het openbaar verteld? Waarom had ik op een avond tegen de

---

burgemeester gezegd: "Meneer de burgemeester, weet u dat daar vier predikers komen waarvan er eentje in België heeft vastgezeten vanwege -- hoe heet het ook alweer, die groep van Bin Laden? -- Die komt nu in onze moskee hier in Geleen prediken." Toen is het in gang gekomen en zijn ze op YouTube en zo een hetze tegen me begonnen, zo van "zij is tegen de islam". Ik ben absoluut niet tegen de islam. Ik ben moslima en ik ben daar trots op. Ik zal nooit iets over de islam zeggen. De manier waarop en die predikers ... Dat heeft mij geraakt. Dat heeft de imam geraakt en dat heeft de mensen daar geraakt.

De heer **Schonis**: U zegt dus dat er nieuwe bezoekers kwamen, hoofdzakelijk uit België. Er kwamen ook nieuwe predikers, zegt u. U noemde net de band met Al Qaida; ik denk dat u dat bedoelde.

Mevrouw **Harzi**: Al Qaida.

De heer **Schonis**: Die kwamen daar dus allemaal prediken. De oude imam moest weg?

Mevrouw **Harzi**: De oude imam moest weg, ja.

De heer **Schonis**: Omdat hij niet radicaal genoeg ...

Mevrouw **Harzi**: Hij kon zich niet verenigen met hen. Hij was in loondienst en op een of andere manier wilden ze hem gewoon niet meer hebben. Hij is een gewone imam, echt een Marokkaanse imam die bij een Marokkaanse moskee hoort en die iedere vrijdag predikt wat hij hoort te prediken over wat er in die gemeente gebeurt. Dat wilden ze niet. Toen is een groep mannen naar mij toegekomen: "Het gaat uit de hand lopen, het kan niet meer."

De heer **Schonis**: Wat vertelden ze u dan? Wat liep er uit de hand?

Mevrouw **Harzi**: Dat ze zich niet konden verenigen met wat er gepredikt werd, dat ze niet wilden dat de imam wegging. Was er geen mogelijkheid dat

---

de burgemeester zich ermee zou bemoeien? Ik heb ze toen geadviseerd om een brief te schrijven naar de burgemeester. Dat hebben ze ook gedaan.

De heer **Schonis**: Het zijn mensen van de eigen gemeenschap die zeiden: "Wij vinden dit niet de goede kant opgaan." Zij hebben u vervolgens benaderd?

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Schonis**: En toen bent u naar de burgemeester gegaan?

Mevrouw **Harzi**: Ik niet. Maar ik heb ze geadviseerd. Ik heb de hele tijd een adviserende rol gehad.

De heer **Schonis**: Over de rol van de burgemeester en de andere stappen komen we zo meteen nog te spreken.

Mevrouw **Harzi**: Zo is het proces toentertijd gegaan.

De heer **Schonis**: U bent zelf op enig moment ook uit de moskeegemeenschap van Al Houda gegaan.

Mevrouw **Harzi**: Ik ben nooit welkom geweest. Ik las laatst een oud artikel van hen. Ook als vrouw, ook vanwege mijn uiterlijk en mijn kleding. Ik ben een goed mens, hebben ze gezegd. Maar hoe ik me kleeft, hoe ik praat en hoe ik handel is niet goed. Ze hebben mij nooit geaccepteerd in hun bestuur. Ze hebben me één keer op het matje geroepen. Als ik iets verkeerd zag, moest ik niet hard naar de media roepen, maar naar hen toe komen.

De heer **Schonis**: Maar u zat wel in de gemeenschap.

Mevrouw **Harzi**: Ik zat in de gemeenschap, ja.

De heer **Schonis**: U zat niet in het bestuur.

Mevrouw **Harzi**: Inderdaad.

De heer **Schonis**: Op enig moment bent u samen uit die gemeenschap weggegaan.

Mevrouw **Harzi**: Zelf. Niemand heeft me eruit gezet. Ik heb zelf de keuze gemaakt dat ik met die mensen niet door één deur kon; het kon gewoon niet.

De heer **Schonis**: Wat is er toen gebeurd? Wat was voor u de druppel om weg te gaan?

Mevrouw **Harzi**: Op een vrijdagmiddag -- dat is opgenomen, maar ik kon het helaas niet meer terugvinden -- stond er een meneer die zei: "Die Hajer Harzi, die Tunesische, heeft gezworen dat ze voor jullie de moskee sluit. Jullie moeten maatregelen tegen haar nemen." Toen schrok ik, want maatregelen ... Er hoeft maar één gek tussen te zitten. Ik woon in Geleen. Mijn kinderen zijn al wat ouder. Het had van alles kunnen zijn.

De heer **Schonis**: Aan wat voor maatregelen moet ik dan denken?

Mevrouw **Harzi**: Het kan van alles zijn. De islam is een rode draad. Als je daaroverheen gaat, ben je kwetsbaar. Dat geldt voor heel veel mensen, ook voor mezelf. Als er wordt verteld "die mevrouw wil jullie moskee sluiten" ... Ik ben niet van het OM, ik ben maar een mens. Als anderen dat anders interpreteren, kan dat een gevaar voor mij zijn.

De heer **Schonis**: Dus uervaarde dat in ieder geval als heel bedreigend?

Mevrouw **Harzi**: Voor mij was het toen echt heel bedreigend. Toen ben ik mijn activiteiten op een laag pitje gaan zetten en heb ik me een stukje teruggetrokken omdat het gevaarlijk werd.

De heer **Schonis**: Ik heb zelfs gelezen dat u het als een fatwa heeft ervaren.

Mevrouw **Harzi**: Niet voor mij. Dat was voor een ander bestuurslid, voor meneer Salmy.

De heer **Schonis**: Wat is een fatwa? Kunt u dat toelichten?

Mevrouw **Harzi**: Een fatwa ... Misschien kan meneer Laaouej vertellen wat een fatwa precies is; hij is beter in Arabisch.

De heer **Schonis**: Meneer Laaouej?

De heer **Laaouej**: Een fatwa is zoals een vonnis, kan je zeggen. Het was een fatwa dat wij beter geslacht kunnen worden. Er hoeft maar één gek dat te horen en dan gebeuren er rare dingen. Dat hoort niet in een moskee en het hoort ook niet in de islam.

De heer **Schonis**: Het was gewoon een doodsbedreiging, eigenlijk.

De heer **Laaouej**: Ja.

De heer **Schonis**: Zo heeft u dat in ieder geval wel ervaren?

De heer **Laaouej**: Ja.

De heer **Schonis**: Tegen u was een maatregel ... Geen fatwa maar een maatregel?

Mevrouw **Harzi**: Het was een maatregel, het was smaad. Ik heb er zelfs aangifte van gedaan. Het leukste is ... Gisteren was ik het aan het lezen. Het is van 2017. Ik heb het bestuur van Al Houda een aangetekende brief gestuurd: "Wat jullie over mij en over GroenLinks zeggen, klopt niet." Ik heb ook een brief van GroenLinks gekregen. Die heeft het bestuur van Al Houda ook gekregen. Het bestuur van Al Houda -- er staat geen naam, alleen van het bestuur -- schrijft: "U kunt aangifte doen en dan worden we wel verhoord." Ze deden daar echt heel nonchalant over. Ze gingen mijn dochters erbij betrekken. Tussen haakjes: het zijn pleegdochters. Als er iets

---

gebeurde met mijn pleegdochter ... Hier word ik emotioneel. Ze zeiden: "Je komt op het matje en je moet hoor en wederhoor afleggen over wat er met je dochter is gebeurd." Drie dagen later kreeg ik een brief van de officier: "Wij gaan niet vervolgen, want er is te weinig bewijs." Ik heb alles wat ze over mij hebben geschreven, afgeleverd bij de aangifte. Dan krijg ik eerst een brief van "ja" en daarna krijg ik te horen: we gaan niet vervolgen. Ik dacht: "Ik ga mijn geld niet uitgeven aan een advocaat, dat zijn ze niet waard. Laat maar zitten." Maar dan ga ik wel twijfelen. Ben ik nog veilig? Waarom schrijven zij dat? Dan krijg ik een brief van de politie, van "we gaan er niks mee doen". Dat brengt me in twijfel. Is dat een doodsb bedreiging? Is dat macht, zo van "ik doe wat ik wil en zoek het maar uit"?

De heer **Schonis**: Even los van wat het was, u heeft het als heel bedreigend ervaren?

Mevrouw **Harzi**: Absoluut.

De heer **Schonis**: U bent toen uit de Al Houda-moskeegemeenschap weggegaan. U hebt daar zelf voor gekozen, zei u net.

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Schonis**: Hoeveel mensen zijn er met u meegegaan?

Mevrouw **Harzi**: Vóór mij zijn er een heleboel weggegaan. 50 werd er gezegd, maar het waren er meer. Maar 50 zijn er echt naar voren gekomen. Zij hebben echt het lef gehad om te zeggen: dat willen we niet. Anderen durven niet. Het blijft gevoelig.

De heer **Schonis**: Maar u heeft nu een eigen gemeenschap, de Al Wasatia.

Mevrouw **Harzi**: De Al Wasatia, de Middenweg.

De heer **Schonis**: De Middenweg, dat is makkelijker. U bent de Middenwegmoskee begonnen met die groep mensen. Hoe loopt dat?

Mevrouw **Harzi**: Het loopt hartstikke goed. We hebben steeds nieuwe mensen. Mensen die daar gaan bidden, komen ook bij ons als wij een activiteit hebben. Maar ook als het daar dicht is, komen ze naar ons. Het loopt hartstikke goed. Alleen, met andere dingen ... Maar dat heeft mijn collega al verteld. Maar het loopt goed. Met nieuwkomers loopt het goed. We proberen alles bespreekbaar te maken. Of het nou om statushouders of nieuwkomers gaat, we proberen het bespreekbaar te maken. Als mensen vragen hebben, kunnen ze naar ons toekomen en kunnen we vertellen wat er aan de hand is. Vanmorgen kreeg ik om zeven uur op Twitter een haatberichtje. Dan denk ik: "Waarom? Kom naar mijn verhaal luisteren, ga praten met de kinderen en oordeel dan pas."

De heer **Schonis**: U zegt dat u in de nieuwe moskee de Middenweg prima uw geloof kunt belijden op een manier die ...

Mevrouw **Harzi**: Absoluut. Ze willen heel graag dat het bestuur echt divers is. Eerst was ik zo'n beetje woordvoerder en adviseur. Ze zeiden dat ze iemand nodig hadden als penningmeester. Ik heb gezegd: "Dat is goed, dat wil ik voor jullie doen." Echt, zoals die collega's en andere collega's volwaardig ... Samen vergaderen, samen besluiten nemen, samen kijken waar we naartoe kunnen en welke richting we willen volgen. Ik ben tevreden. Ik hoef die positie niet, maar als die er is, waarom niet? Ze hopen dat nog meer vrouwen en jongeren, gematigde moslims, zich verenigen en samen optrekken.

De heer **Schonis**: Dank u wel. De heer Rog zal verdergaan met het verhoor.

De heer **Rog**: Mevrouw Harzi, ik wil nog even doorgaan op de financiering en de beïnvloeding vanuit het buitenland. De nieuwe voorzitter van Al Houda, Sefan Zentveld, had grote plannen met uw moskee. Kunt u iets vertellen over de plannen die hij had?

Mevrouw **Harzi**: Hij en zijn collega's, het bestuur, hadden inderdaad een heel groot plan: een heel groot gebouw met aanleunwoningen -- in het Limburgs noemen we dat kangoeroewoningen -- waarbij de jongeren boven en de

ouderen onder wonen -- een zwembad voor zowel mannen als vrouwen, een café. Een groot paradijs waar aan alles is gedacht en waar alles wordt gedaan.

De heer **Rog**: U gaf net aan dat niet alleen het bestuur beslist, maar dat er eigenlijk als gemeenschap wordt beslist. Samen werden de besluiten genomen, zei u. Was iedereen overtuigd van de plannen die deze meneer Zentveld had met de nieuwe moskee?

Mevrouw **Harzi**: In het begin: ja. Zelfs ik. Toen is de buurt in opstand gekomen. Er was een bijeenkomst georganiseerd waarop meneer Zentveld en zijn secretaris een en ander mochten uitleggen aan ons en aan de raadsleden, de burgemeester en de omwonenden. Hij liet op televisie zien hoe alles eruitzag. Een mevrouwtje zei: "Zo'n wijk en dan 2.000 bezoekers per dag. Dat klopt gewoon niet, dan kan niet." Toen zei hij: "Ik moest dat doen" -- letterlijk zo, waarbij hij mij aankeek -- "want als je onze gemeenschap niet lekker maakt, dan komen ze niet over de brug met geld." Ieder gezin van ons had €1.700 betaald.

De heer **Rog**: €1.700.

Mevrouw **Harzi**: €1.700. Dat was nog lang niet genoeg om het pand te betalen. Ze hadden een afspraak met de gemeente, het Groningse model: per jaar wordt er gedurende tig jaren betaald.

De heer **Rog**: Hoeveel mensen waren onderdeel van de gemeenschap, ongeveer?

Mevrouw **Harzi**: Geen idee. Ze zeggen 400, maar dat geloof ik niet. Ik weet het niet precies. Als er 400 gezinnen zijn met gemiddeld 4 personen per gezin ... Het zou kunnen. Ik heb de cijfers niet.

De heer **Rog**: Maar het is in ieder geval niet waarschijnlijk dat deze plannen te realiseren waren met €600.000, €700.000 of €800.000?

Mevrouw **Harzi**: Absoluut niet, nee.

De heer **Rog**: En dus moest er geld uit het buitenland komen.

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Rog**: Hoe ging dat?

Mevrouw **Harzi**: Hoe ging dat? Ik sta onder ede. Wat ik nu vertel, heb ik vooral van horen zeggen door bestuursleden die vertrokken zijn en die mij om hulp hebben gevraagd of met hulp zijn gekomen. Justitie weet ervan. Er is een boek gemaakt over hoe ze om geld bedelen, zoals ik het noem. Er was een imam uit Djibouti, geloof ik, die connecties heeft in Qatar en Dubai. Hij heeft de link gelegd met meneer Zentveld en die is gaan lobbyen voor geld. En opeens was er geld.

De heer **Rog**: Qatar en Dubai noemt u. Maar het geld is uiteindelijk in andere Golfstaten aangevraagd?

Mevrouw **Harzi**: Ja, in Saudi-Arabië. Bij de opening was een Arabier, iemand uit Saudi-Arabië.

De heer **Rog**: Ja, Saudi-Arabië, en er is ook geld in Koeweit aangevraagd.

Mevrouw **Harzi**: Maar dat is niet gegeven.

De heer **Rog**: Dat is niet gegeven. Waren dit zaken waar de gemiddelde moskeeganger bij betrokken was of kennis van had?

Mevrouw **Harzi**: Nee, nee. Alleen het bestuur. Toen de imam weg moest, is de vuile was naar buiten gegaan, grof gezegd. Toen is een van de bestuurders opgestaan: "Dat kan niet." Ook de constructie, de piramide van Arabieren die betalen, dan een directeur, een voorzitter en het bestuur en vervolgens de gemeenschap. Toen is het echt, echt uit de hand gelopen, tot ruzie en fatwa toe, met politie, een lokaal verbod, laster, artikelen op hun

website, met woorden als "riooljournalistiek" en weet ik wat naar de kranten. Toen is het echt helemaal uit de hand gelopen.

De heer **Rog**: Ik wil zo nog even terugkomen op de vraag waarom de imam wegging. Nu even naar de constructie, de organisatiestructuur. U geeft aan dat de geldschietters in positie gebracht werden, boven de gemeenschap. Kunt u nog iets preciezer duiden hoe dat eruitzag?

Mevrouw **Harzi**: Meneer Laaouej was erbij, die weet dat beter; de piramide.

De heer **Laaouej** : Ja, alles was afgebeeld in hokjes, zal ik maar zeggen. Van beneden naar boven: de vrouwenvereniging, de mannenvereniging, de imam en de aanhang van de imam en dan komt de directeur en de onderdirecteur. Boven de directeur komt Zentveld en boven Zentveld moeten mensen komen uit onvrije landen. En wie ze zijn ...

De heer **Rog**: Namelijk? Uit welk onvrije land?

De heer **Laaouej**: De geldschietters.

De heer **Rog**: En die kwamen uit Saudi-Arabië?

De heer **Laaouej**: Die moeten daarboven komen. Wie en wat was ook niet bekend. Dat was de druppel die de emmer deed overlopen. Dat deed de boel ontploffen.

De heer **Rog**: Kunt u dat uitleggen?

De heer **Laaouej**: De meeste mensen van ons wilden dat niet. Van tevoren hebben we gewaarschuwd: als er geld van buitenaf komt, moet dat gebeuren zonder voorwaarden. Waar iedereen bij was, heeft hij ook gezegd: "Ze stellen geen voorwaarden." Als anderen erbij moeten komen en ons commanderen, als ze doen wat ze willen ... Er waren wel voorwaarden. Wij hebben toen gezegd: "Dat gaat niet. We moeten om de tafel. Jullie moeten eruit." Het was niet zo en ze wilden niet eruit. Ze wilden ook niet de stichting

veranderen in een vereniging zodat de meeste mensen iets kunnen zeggen. De jongeren gingen ... Toen hebben wij besloten om toch weg te gaan en niet verder te gaan.

De heer **Rog**: Duidelijk. Een van de voorwaarden die gesteld werden, was in ieder geval dat een deel van het bestuur werd gevormd door deze geldschieters. Waren er andere voorwaarden?

De heer **Laaouej** : Ja. De eerste voorwaarde was: koop eerst de grond, de fabriek of wat je ook koopt, en daarna komen we met geld. Maar toen er gekocht was, kwamen er andere voorwaarden, steeds meer. Die piramide is ook een van de voorwaarden. Er waren ook andere voorwaarden. De kleine appartementjes bijvoorbeeld waren ingepland bij de bouw van de moskee. Gaan wij een moskee bouwen, gaan wij een hotel bouwen of wat gaan wij bouwen? Dat zijn dingen die niet naar buiten zijn gekomen.

De heer **Rog**: Dank u wel. Ik wil even terug naar die imam. Hij moest op enig moment ook weg. Wat was de precieze aanleiding daarvoor?

De heer **Laaouej**: De imam was een gematigde imam, een hele goede. Omdat hij niet op goede pad zat ... Hij predikt normaal. Ze wilden hem weg hebben, omdat hij het niet wilde. Hij spreekt de mensen ook zachtjes aan. Ze hebben hem gewaarschuwd: "Je moet gewoon met ons meegaan en anders hoeven we jou niet." We hebben met Zentveld aan tafel gezeten over de imam. Wij, de gemeenschap, zeiden: "Wij willen die man hebben. Oké, jij bent onze bestuurder, maar je weet heel weinig af van de islam. Luister naar ons, laat die man, die is goed voor ons." "Nee, ik heb besloten" en "ik weet wat ik doe" en blablabla. Wat moet je dan nog?

De heer **Rog**: Ik hoor u zeggen dat het een gematigde imam was die niet op het pad zat van de nieuwe mensen die het hadden overgenomen in de Al Houda-moskee.

De heer **Laaouej**: Ja.

De heer **Rog**: Waaruit bleek dat hij niet op dat pad zat maar gematigd was? Mevrouw Harzi?

Mevrouw **Harzi**: De voormalige imam waarschuwde onder tafel, zoals we dan zeggen. Er komt bijvoorbeeld een 16-jarige jongen met de vraag hoe het is om af te reizen naar Syrië. Die man heeft meteen aan de bel getrokken en het tegen de vader van die jongen verteld. Die vader is toevallig een landgenoot. Hij leeft niet meer. Hij is meteen naar mij toegekomen, van "dat en dat". Ik zei: grijp hem in de nek. Hij zei: "Als mijn zoon iets gebeurt, ben jij eraan." Daar zijn ze achter gekomen. Dat was al de eerste fout, want hij waarschuwde de ouders van de kinderen die hem om raad kwamen vragen.

De heer **Rog**: Dat was een fout?

Mevrouw **Harzi**: Dat was een fout. Nee, dat had hij niet moeten zeggen. Het tweede. Wij organiseren bijvoorbeeld een dodenherdenking in de wijk, in de Lindenuel. Ik heb de imam uitgenodigd. We hebben een interreligieus platform. Daar komen moslims, christenen en joden. We herdenken de doden van de Tweede Wereldoorlog. De imam is meegekomen en dat mocht ook niet. Dat mocht niet, hij mocht niet naar de dodenherdenking.

De heer **Rog**: En wat zou de reden daarvoor kunnen zijn?

Mevrouw **Harzi**: Volgens meneer Zentveld -- dat heeft hij echt tegen mij gezegd -- eren wij onze doden niet. Dat is salafisme, wahabisme. De wahabisten uit Saudi-Arabië eren de dood niet. Ze hebben het liefst ook dat het graf van onze profeet niet meer bestaat. Daar ben ik van overtuigd. Dat heeft hij tegen mij gezegd. Ik vroeg: waarom kom je niet? Nee, we erden onze doden niet. Dat moet hij zelf weten. Iedereen is vrij in zijn keuze. De oude imam praat met mij en geeft mij een hand. Hij praat met iedereen. Hij is zelfstandig gaan wonen. Hij heeft een flat gehuurd. Dat mocht allemaal niet. Ze hebben hem tegengewerkt en hebben echt alle mogelijkheden gebruikt om hem weg te krijgen. Hij heeft heel veel ellende meegemaakt. Het gaat hem nu heel goed. Hij heeft Limburg helemaal verlaten. Hij zegt zelfs dat het

beroep van imam voor hem helemaal niet meer hoeft als het zo moet. Maar zo is het begonnen.

De grootste ruzie ging over de afspraken die ze met elkaar hebben gemaakt. Er kwam steeds meer en er kwamen ook vragen. Het is een moskee. Hoezo dan flats? Hoezo een hotel? Waarvoor? Er komen geen antwoorden, alleen "zo is het is". Als je te veel vraagt, steek je een stok in het wiel. Dan ben je niet goed en kun je er beter uit. Eerlijk is eerlijk, iedereen zijn eigen belang. De een heeft een verzekering voor de wassing van de dode en de ander ... Ieder zijn eigen belang. De islam is hartstikke bijzaak.

De heer **Rog**: Dank u wel. Wat is er sinds 2014 gebeurd met het terrein waarop de nieuwe grote moskee zou komen?

Mevrouw **Harzi**: Het terrein is betaald. Er was een heel groot feest. De wethouder was er, net als meneer de sjeik. We mochten niet in de buurt komen. Als vrouwen konden we van bovenaf kijken. Ik weet niet wie het was; ik heb hem niet gesproken. Er was een vrouw beneden en die heb ik nog even gesproken. Het bleek dat ze in een hotel in Maastricht zaten. Opeens was de moskee betaald. Ik dacht: hoe kan dat? "Ja, het is betaald. Wat wil je nog meer? Bevalt het je niet, vertrek dan." Dan waren de ijzeren woorden. Ook een lokaal verbod. Er wordt een brief gestuurd. Ze zijn professioneler geworden. Een eigen pand. "Bevalt het je hier niet, bevalt het je niet zoals wij het willen, dan mag je hier niet binnenkomen." Dat stond officieel in een aangetekende brief. Ze zijn dus echt professioneel in hun richting gaan besturen.

De heer **Rog**: Het bouwterrein is aangekocht en uiteindelijk is het islamitisch centrum ...

Mevrouw **Harzi**: Ja, het hele terrein is eigendom ... Tenminste, in het kadaster van Al Houda staan meneer Zentveld en meneer Laarbi. Dat zijn de twee eigenaren, terwijl de hele gemeenschap Sittard-Geleen ... Twee ...

Salmy, Achaki en nog iemand hebben overal het geld verzameld. Ik geloof dat het drie personen waren.

De heer **Laaouej**: Drie personen.

Mevrouw **Harzi**: Eén jonger iemand en twee ouderen. Ze zijn echt eerlijk overal geld gaan verzamelen. Met alle moskeeën hebben ze afspraken gemaakt. Ze hebben het plan overlegd, zo van "kijk, we zijn dit van plan te bouwen". De mensen geven dan en dat wordt op de bank gezet. Dat is goed. Maar wat er vanaf 2014 is gebeurd ... U hoeft maar de krant open te slaan: van terrorisme en witwassen tot drugs. Daar is niets geheims aan. Een pand waarin voor ik weet niet hoeveel tonnen aan drugs wordt gevonden dat geen eigenaar heeft; niemand. Dezelfde huurder huurt nu weer. Halleluja, hoe kan dat?

De heer **Rog**: En hoe kan dat?

Mevrouw **Harzi**: Echt, hoe kan dat? Daar heb ik slapeloze nachten over: hoe kan dat? Als ik bij een woonmaatschappij huur en als zij drugs bij mij heeft gevonden, dan gaat zij niet voor de tweede keer aan mij verhuren, van z'n leven lang niet. Ook een particulier gaat dan niet meer aan mij verhuren. Maar blijkbaar kan er van alles.

De heer **Rog**: Dat is daar gebeurd.

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Rog**: U gaf in de uitzending van Nieuwsuur ook aan dat wie betaalt, bepaalt.

Mevrouw **Harzi**: Daar ben ik nog steeds van overtuigd.

De heer **Rog**: Kunt u daar ook nog andere voorbeelden van geven, even los van de structuur die we eerder aan de orde gehad hebben?

Mevrouw **Harzi**: Ja, dat zien we als we naar andere kanten kijken, ook naar andere landen, zoals België, Duitsland, Italië en Spanje: als die Arabieren betalen, betalen ze niet voor niks. Kijk, dat ze zakat, een soort goededoelenbelasting betalen ... Er is genoeg ellende op de wereld waar ze ook aan kunnen geven. In Nederland hebben we armoede. We hebben schuldhulpverlening. We hebben oude migranten met een AOW-gat. Help die mensen! Nee, dat gebeurt niet. Ze helpen de moskeeën. Waarvoor? De salafisten of de wahabisten hebben daar een reden voor. Waarom gaan ze niet aan goede doelen geven? Ik heb nog nooit gehoord dat ze een moskee hebben opgebouwd. Ik heb nog nooit gehoord dat ze een project hebben gestart voor schuldhulpverlening om mensen uit de schulden te halen. Ik heb nog nooit gehoord dat hier in Nederland, in België -- ik praat dus over de euregionale plekken -- of in Duitsland iemand uit de Emiraten, Qatar, Saudi-Arabië iets voor de oudere migranten of voor de mijnwerkers heeft gedaan. Die zitten met een AOW-gat en ook hun kinderen hebben het niet breed. Ze zouden kunnen zeggen: je hoeft niet naar het systeem en naar de sociale dienst; we helpen je met €50 of €100 per maand. Dat is ook iets goeds. De moskeeën zijn leeg. We huren een pand, maar dat is leeg. Op vrijdag is het vol en de rest van de week hebben we activiteiten. Als we alleen maar een moskee moeten openhouden, voor wie dan? Voor de ouderen? Iedereen werkt.

De heer **Rog**: Wat voor invloed heeft u verder met dat geld zien plaatsvinden in die moskee? Wat is er veranderd?

Mevrouw **Harzi**: Alleen het gedachtegoed is veranderd.

De heer **Rog**: Kunt u daar een voorbeeld van geven?

Mevrouw **Harzi**: Ja, gewoon geen hand geven. Stemmen mag niet. Praten met iemand zoals mij is haram; dat mag niet, dat kan niet. Van mensen die echt opkomen voor een gematigde islam, wordt gezegd: "Nee, die hebben hun eigen islam; zo werkt dat niet". Ik heb het gevoel -- nogmaals, dat is mijn

eigen mening -- dat het erop lijkt dat ze bezig zijn om de tijd naar hun ideeën te brengen en niet hun ideeën met de tijd te verenigen. Dat is dus echt de omgedraaide wereld. In 2020 zegt er eentje tegen mij dat ik ga getuigen bij "je blanke meesters". Waar slaat dat "blanke meesters" op? Hoe moet ik dat zien? We zijn in 2020! Moeten we ook nog over kleuren praten? Snapt u wat ik bedoel? Als zo'n iemand een hoop geld betaalt, dan is daar een verborgen agenda achter. Wat? Dat zou ik heel graag willen weten. Ik weet uit mijn geboorteland wat daar op dit moment sinds 2011 gaande is en ik weet wat er nu in Libië gaande is. Maar hier in Nederland?

We hebben op tijd aan de bel getrokken, met dank aan de krant, onze Limburger. Die heeft het goed in beeld gebracht. Alles is stil, alles is rustig. Ik hoop dat dat zo blijft. Ik hoop dat jullie met iets heel goeds komen voor het landelijke niveau, maar tot nu toe is het rustig. Ze nemen het ons kwalijk, want door ons is het project niet verder uitgewerkt. Dat is het. Toen is het gestopt. Toen is er drugs bij gekomen. Het jaar 2019 is heel rustig geweest. Ik las vandaag in de krant dat er binnenkort nog een rechtszaak komt. God weet wat de tijd gaat brengen. De moskee is er nog steeds en die mensen zijn nog steeds daar.

De heer **Rog**: Nog één vraag op dit punt, over de financiering. Die financiering kwam uit Saudi-Arabië. Bij Koeweit is een aanvraag gedaan, maar er is niet betaald. Is precies bekend wie die gelden heeft overgemaakt? Het kwam uit Saudi-Arabië. Is het een bepaalde stichting?

Mevrouw **Harzi**: Ik weet dat niet. Nee, ik kan geen namen noemen.

De heer **Laaouej**: Niet precies, maar we hebben wel gehoord dat het een stichting is die op een zwarte lijst stond. Daarom hadden ze geen naam gegeven.

De heer **Rog**: Een zwarte lijst.

De heer **Laaouej**: Dus iets wat verdacht was.

De heer **Rog**: Dank u wel.

De heer **Schonis**: Mevrouw Harzi, u gaf eerder al aan dat er natuurlijk een tijd is geweest dat er nog één moskeegemeenschap was terwijl dat nieuwe bestuur al wel aan de slag was. Waren er spanningen onderling toen het nieuwe bestuur aangetreden was?

Mevrouw **Harzi**: Het voormalige bestuur is heel gematigd. Die werken allemaal. Twee daarvan zijn ook echt geestelijke leiders. Die werken in de gevangenis en begeleiden mensen. Die weten dus ... Ze zijn gewoon heel Nederlands.

De heer **Schonis**: Ja, maar in de moskeegemeenschap?

Mevrouw **Harzi**: Er was toen geen conflict. Nee. Toen de jongeren heel erg radicaal hun ideeën begonnen over te brengen, toen hebben ze alleen gezegd: "Weet je wat? Hier, doe zelf het bestuur." Dat is wat mijn collega daarnet zei: ze zijn gewend om te praten. Ze gaan rond de tafel, ze beleggen een vergadering en ze gaan praten over de ideeën. Ze dachten dus: zoals we met het vorige bestuur konden praten, kunnen we dat nu ook met het nieuwe bestuur. Toen ging dat niet. "Nee, dat is wat wij hebben besloten en wij gaan ervoor zorgen dat het hier groots en heel mooi wordt, en dat gaat gebeuren". Er waren foto's, een hele schets.

De heer **Schonis**: Gaf dat spanningen onderling, niet in het bestuur maar gewoon met de gemeenschap daaronder?

Mevrouw **Harzi**: Absoluut, absoluut. Ja, ja, ja.

De heer **Schonis**: Wat gebeurde er precies? Kunt u daar een voorbeeld van geven?

Mevrouw **Harzi**: Ja, bijvoorbeeld tegen meneer Laaouej: "Je bent tegen. Je wil niet dat we vooruitgaan." Hij zegt: "Nee, jullie willen het salafisme en het

wahabisme hier binnenhalen en dat laat ik niet toe; het is ook mijn geld en ik heb ook gewerkt voor zo'n moskee." Zo ging het tegen elkaar in. Er was zeker spanning, wel degelijk, ja. De ene beschuldigt de ander. Nee, niet "beschuldigt". De ene geeft zijn mening, waar de andere het niet mee eens is. Mij maken ze dan uit voor "leugenaar" en ik weet niet wat allemaal. Tegen hem zeggen ze: "Je bent geen echte moslim." Ze gaan ook echt graven in zijn verleden. Ik weet niet wat ze dan allemaal doen. Er is spanning en van allerlei kanten wordt geprobeerd duidelijk te maken: "Het is niet zo." Ik werd toen bijvoorbeeld op het matje geroepen door de secretaris en de penningmeester. De voorzitter had mij gevraagd om te komen. Daarna kwam hij niet; er kwam iemand anders. Die zei tegen mij: "Je weet dat ze ons haten. Je weet dat ze tegen de islam zijn. Doe dat dus niet. Als er wat is, zeg dat dan tegen mij." Als ik vroeg wie die geldschieter is, dan was het antwoord: "Dat kan ik je niet zeggen, want ze hebben hem op de zwarte lijst gezet. Dat kan dus niet; laat maar." Het was bijna aan de grens, het worstelen daarmee. Ik ben daar absoluut op tegen; dat weet hij heel goed. Ik ben tegen buitenlandse financiering of geld waarvan ik niet weet waar het vandaan komt en wat de voorwaarden daarvoor zijn. Mijn collega zegt: "Zonder voorwaarden zou ik het wel aannemen." Dat bestaat niet; dat bestaat niet.

De heer **Schonis**: Meneer Laaouej, u heeft nog wat aan te vullen.

De heer **Laaouej**: Ik zou het aannemen zonder voorwaarden, maar er is niemand die geld geeft zonder voorwaarden.

De heer **Schonis**: Er wordt altijd een voorwaarde gesteld.

De heer **Laaouej**: Ja. We zitten in geldnood, we zijn klein en we staan alleen. Ik zou het dus wel aannemen, maar er is niemand die geld geeft zonder voorwaarden.

De heer **Schonis**: Er was onderling dus discussie, zoals u net beschreef, mevrouw Harzi. Waren er ook bedreigingen? Escaleerde dat op een gegeven moment?

Mevrouw **Harzi**: Op de laatste vergadering was er redelijk sprake van bedreiging. Die liep echt, echt, echt uit de hand.

De heer **Schonis**: Wanneer was dat, die laatste vergadering?

Mevrouw **Harzi**: 2017? Met Majid Salmy, toen jullie allemaal zijn opgestaan? Was dat in 2017 of 2016?

De heer **Laaouej**: Nee, ik denk dat dat 2015 was.

Mevrouw **Harzi**: Nee, nee.

De heer **Laaouej**: Ja, eind 2015. Ik denk in december 2015. Ja, begin december 2015, toen ze de politie hebben gehaald voor Majid.

De heer **Schonis**: Kunt u beschrijven wat er toen gebeurde, meneer Laaouej?

De heer **Laaouej**: Er was een beetje heibel, want ze lieten ons niet spreken.

Mevrouw **Harzi**: Niet aan het woord.

De heer **Laaouej**: Ja. Verschillende personen van hun kant hadden wel microfoons en spraken de mensen toe, maar wij mochten geen microfoon. Eentje van ons is naar de voorzitter gegaan om de microfoon bij hem te halen. Toen werd hij direct op de grond geduwd. Toen waren er een beetje scheldpartijen en van alles. Toen hebben wij geprobeerd om naar buiten te komen. Toen werd nog een keertje gevraagd: "Nee, blijf maar binnen, want we zijn nog niet klaar", en blablabla. Op dat moment hebben ze ons voor van alles en nog wat uitgemaakt: wij zijn geen goede moslims en we moeten ons schamen, want we zijn mensen aan het stoppen die voor een heel goed doel

aan het werk zijn, en dat is niet goed. Om niet kinderachtig te doen, hebben wij gewoon geluisterd. Daarna zijn we weggegaan. Toen hebben we besloten om niet meer terug te gaan.

De heer **Schonis**: Dus u bent gewoon weggegaan en daarna nooit meer teruggekomen.

De heer **Laaouej**: Dat klopt.

De heer **Schonis**: Mevrouw Harzi, u had het net over uw kinderen, uw dochters. Er werd ook onderwijs gegeven bij de moskee.

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Schonis**: Islamonderwijs of Koranonderwijs?

Mevrouw **Harzi**: In het begin, dus toen de imam het onderwijs gaf, waren het gewoon de Koran, de Arabische letters. Heel mooi. Op een gegeven moment kwam er een andere leraar. Dat was de secretaris. Voor mij is hij echt het meest radicaal.

De heer **Schonis**: Het nieuwe bestuur in ieder geval.

Mevrouw **Harzi**: Het nieuwe bestuur, ja, ja, ja. Het oude bestuur heeft zich teruggetrokken. Toen ging mijn dochter daarheen. Ze was heel klein en ze had een hoofddoekje om. Dat moet als je daar bent. Toen ik haar ging ophalen, zei een oude meneer tegen haar, echt een kind, terwijl ik haar hand vasthield: "Nou heb je een hoofddoek om en op straat heb je geen hoofddoek om". Toen keek ik hem aan: het is een kind van 3 of 4 jaar. Het meisje vroeg: "Mam, wat is er?" Ik zei: "Laat hem; hij maakt een grapje." Zo is het gegaan. Daarna kwam ze thuis. Ik rookte toen. Toen zei ze: "Mam, u gaat naar de barbecue; god gaat u in de barbecue zetten." Ik vroeg waarom. "U rookt." Dan is het goed zo; dan is het prima en dan hoeft het niet meer. Toen heb ik haar thuisgelaten. Ik heb ook niet gevraagd: "Wat geven jullie

voor onderwijs?" Daarna hoorde ik bij vriendinnen dat hun kind niet met een Nederlands kind mocht, want Nederlanders zijn ongelovigen. Een ander kind zegt tegen een islamitisch kind dat een halfbloedje is en van wie de vader Spanjaard is en de moeder Marokkaans: "Goh, jullie zijn ongelovigen; jullie hebben een kerstboom in huis." Dan denk je: moet ik mijn kind daarmee laten omgaan?

De heer **Schonis**: Dat had ze dus gehoord op school.

Mevrouw **Harzi**: Op school, absoluut. Wat er nog meer onderwezen wordt, weet ik niet, maar mijn kind kreeg toentertijd echt allemaal gedachten ... Ja, inderdaad, what the hell, waarom vertel je een kind van 4 jaar zoiets? Waar slaat dat op? En dan ga je mijn dochter tegen mij opzetten? Dat kan toch niet?

De heer **Schonis**: Heeft u ook van andere ouders meer van dit soort klachten gehoord?

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Schonis**: Zijn er meer ouders die hun kinderen toen van dat moslimonderwijs af hebben gehaald?

Mevrouw **Harzi**: Ja, heel veel. Sommigen hebben hun kinderen daar weggehaald en geven thuis onderwijs. Op het islamitisch onderwijs wordt bijvoorbeeld getrakteerd en dat mag niet. Dat is duidelijk salafisme. En sommigen zeggen: nee, die radicale dingen hoef ik niet en ik laat mijn kind niet meer naar die zondagschool gaan. Ik moet daarbij zeggen dat mijn dochter tot groep 8 op een islamitische school heeft gezeten. Ze doet nu het vijfde jaar vwo en het gaat hartstikke goed. Ze heeft gewoon goed onderwijs gehad. Maar die bijschool bij Al Houda was fout. Daar heb ik haar toen uit gehaald. Bijles hoeft dus niet. Er is ook niks mis mee gegaan en ze heeft het gehaald, met een goede Cito-toets. Alles is prima. Ze doet het nu nog steeds heel goed, maar de bijlessen waren fout. Het gaat dus niet om het islamitisch

---

onderwijs op de reguliere school, maar sec om wat op moskeeën gebeurt. Ik noem dat: de illegale wijze van onderwijs geven. Daar gaat het weleens anders.

De heer **Schonis**: Dus niet-regulier onderwijs. Dat is eigenlijk wat u probeert te zeggen: dit deed de Al Houda-moskee erbij.

Mevrouw **Harzi**: Zeg maar: de zondagschool.

De heer **Schonis**: De zondagschool; ja, precies.

Mevrouw **Harzi**: Ja, dat wil ik duidelijk maken.

De heer **Schonis**: Wilt u nog iets aanvullen, meneer Laaouej?

De heer **Laaouej**: Ik wil aangeven dat ook ik mijn kinderen in die tijd thuis heb gehouden en thuis lessen heb gegeven.

De heer **Schonis**: U hebt zelf thuis Koranonderwijs gegeven.

De heer **Laaouej**: Ja.

Mevrouw **Harzi**: Bijles; even voor de duidelijkheid: de bijles.

De heer **Schonis**: Ja, Koranonderwijs.

Mevrouw **Harzi**: Voor het gewone onderwijs zijn ze naar school gegaan, maar de bijles was gewoon thuis. Die hoefde niet meer, die huiswerkbegeleiding en zo. Want dat was geen huiswerkbegeleiding. Het was echt de islamitische leer, zeg maar.

De heer **Schonis**: Is door dat nieuwe bestuur dan ook een nieuwe onderwijsmethode ingevoerd bij die Koranlessen, dus bij die bijlessen?

Mevrouw **Harzi**: Ja, ja. Het nieuwe bestuur en hun aanhang waren allemaal hetzelfde. Ze hebben allemaal dezelfde ideologie en manier van omgaan,

---

zowel mannen als vrouwen. Er wordt in de moskee getrouwd, er wordt in de moskee gescheiden en ook bekeerd. Het is een heel instituut. Alles wordt daar gedaan. Dat wordt gedaan door de jongeren, door het nieuwe bestuur.

De heer **Schonis**: Waren er ook nieuw lesmateriaal en nieuwe boekjes? Wat moet ik me daarbij voorstellen? Of bleef het lesmateriaal gewoon hetzelfde, maar werd het op een andere manier verteld?

Mevrouw **Harzi**: Normaal zou de imam na de vrijdagpreek ... Toen ik klein was, in Tunesië, was het normaal dat we op zondag les kregen van een Koranleraar. Die leert ons de normen en waarden en het memoriseren van de Koran. Dat kreeg ik toen ik klein was. Ik dacht dat hier hetzelfde zou gebeuren. Dat was ook zo met de imam. Maar opeens mocht onze imam dat niet meer doen. Er kwamen anderen, jongeren, lesgeven in normen en waarden. Zeg maar: burgerschap. Zo moet ik het zeggen. Dat werd dus niet meer gegeven door een imam, maar door een leraar, of dat nou een leraar pedagogisch onderwijs is of niet; de leraar is een man met een lange baard en een djellaba aan.

De heer **Schonis**: Het was een leraar, maar het was niet iemand met een lesbevoegdheid.

Mevrouw **Harzi**: Nee, absoluut niet. Nee, nee.

De heer **Schonis**: Het was gewoon een vrijwilliger.

Mevrouw **Harzi**: Een vrijwilliger, ja.

De heer **Schonis**: Er was geen nieuw lesmateriaal, maar er kwam in feite gewoon een nieuwe manier van lesgeven. Dat is het eigenlijk.

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Schonis**: U zegt dat kinderen daar vatbaar voor waren. Tenminste, uw kinderen hebben daar dus wel iets van meegekregen.

Mevrouw **Harzi**: Alle kinderen, alle kinderen. Als u een klein kind van 6 of 7 spreekt, dan gaat u echt schrikken: "Nee, dat is niet waar. God is niet zo. Dat is niet waar." De Nederlanders, de katholieken, de christenen en de joden zijn medemensen. "Dat is niet zo." Ze kunnen echt hele lelijke dingen vertellen, echt. Zoals er aan de andere kant ook hele lelijke dingen worden verteld over de islam. Dat is zonde. Kinderen worden gevoed door gif. Of dat nou bij Al Houda gebeurt of ergens anders, dat maakt niks uit. Dat gebeurt ook in andere landen. Het is heel akelig.

De heer **Schonis**: In Geleen is uw moskeegemeenschap natuurlijk naast de bestaande Al Houda-moskeegemeenschap ...

Mevrouw **Harzi**: Niet daarnaast; in een andere wijk.

De heer **Schonis**: Ja, maar in de gemeenschap.

Mevrouw **Harzi**: In één gemeente.

De heer **Schonis**: Je hebt nu in één gemeente twee moskeeën.

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Schonis**: Hoe gaat dat nu? Zijn dat gewoon twee losse gemeenschappen? Is er uitwisseling?

Mevrouw **Harzi**: Nee, er is geen uitwisseling, maar er zijn wel mensen die bij ons komen en daarnaartoe gaan. Iedereen is welkom bij ons. Toen jullie de persconferentie hadden gegeven, kwam er bijvoorbeeld meteen een man naar de moskee: "Hé, ik heb gehoord over Al Houda en dat Hajer Harzi en Abdullah Laaouej gaan getuigen." "Ja, dat klopt; dat weten wij ook." Dat is verhalen halen en nemen. Dat maakt niks uit. Dat is geen uitwisseling. Nee, er is geen contact. We hebben een benefiet georganiseerd. Ik heb toegestaan dat de wethoudster filmt waar we mee bezig zijn. Dan staat er een mevrouw die zegt: "O god, waarom heeft de wethoudster ons gefilmd?"

En dan gaat er eentje -- dat was dan meneer Laarbi -- weer een artikel schrijven: kijk hoe Hajer Harzi is; die filmt vrouwen die dansen. Een vrouwenfeest; wat maakt dat uit? Waarom ga je daar dan zo op reageren? Maar gelukkig hebben we een hele goede wethoudster, die goede antwoorden heeft gegeven. Zij volgen ons dus; wij volgen hen niet. We proberen de mensen wel wijs te maken. Daarbij leggen we de nadruk echt op de nieuwkomers, zodat zij niet de fout ingaan. We proberen puberende kinderen te begeleiden en uit te leggen hoe het zit, hoe het in Syrië is en hoe het hier is, al helemaal in het Limburgse en in Sittard-Geleen, zodat ze goed onderwijs krijgen, even goed bevriend zijn met iedereen en religie een goede plaats geven in de burgerschap en aan de andere kant in integratie. Dat kan heel goed samen; dat kan echt heel goed samen. Islam en integratie kunnen heel goed samen.

De heer **Schonis**: Maar ook de twee moskeeën gaan op zich dus heel goed samen.

Mevrouw **Harzi**: Nee.

De heer **Schonis**: Niet?

Mevrouw **Harzi**: Nee, niet van onze kant.

De heer **Schonis**: Nee, maar ik bedoel dat er over en weer ook geen contact is.

Mevrouw **Harzi**: Absoluut niet, nee.

De heer **Schonis**: Zijn er ook geen spanningen over en weer?

Mevrouw **Harzi**: Nee.

De heer **Laaouej**: Ja.

Mevrouw **Harzi**: Tenminste, van mijn kant niet, maar ik weet niet hoe dat bij de mannen is.

De heer **Laaouej**: Af en toe is er wel spanning. Je komt oude collega's tegen, want Sittard-Geleen is een kleine stad. We zijn daar al een tijdje, ruim 50 jaar. Men kent elkaar, maar als je elkaar op de markt treft, dan kijkt de ander naar de andere kant en dan kijk je ook zelf de andere kant op.

De heer **Schonis**: U negeert elkaar.

De heer **Laaouej**: Ja, je negeert elkaar. En af en toe zegt je zoon of je dochter: "Papa, de zoon van die en die heeft tegen mij gezegd dat ik geen moslim meer ben." Zulke dingen zijn er nog, vanaf die tijd tot nu toe. Nu wij hier zijn, gaat dat nog oplopen. Als wij teruggaan, krijgen wij nog van alles en nog wat over ons hoofd heen.

De heer **Schonis**: U zegt dus eigenlijk dat er echt wel een tweedeling is ontstaan.

De heer **Laaouej**: Wablief?

De heer **Schonis**: Een tweedeling. Er zijn echt twee gescheiden werelden ontstaan.

De heer **Laaouej**: Ja, ja, ja. We zijn daartoe bereid. We hebben de waarheid gezegd. We hebben kleur bekend en we zijn daar trots op, maar dat is moeilijk. Dat blijft moeilijk. Je wordt genegeerd door iedereen en je wordt alleen gelaten door iedereen. Dat is niet leuk. Dat is echt pijnlijk. Als je de waarheid zegt, dan moet je eigenlijk steun krijgen, maar die hebben we niet gekregen.

De heer **Schonis**: Als u terugkijkt, wat denkt u dan dat al die gebeurtenissen betekend hebben voor de moslimgemeenschap in Sittard-Geleen? Hoe kijkt

u daar nu op terug? Had u wat anders kunnen doen? Wat had u anders kunnen doen?

Mevrouw **Harzi**: Dat was afgelopen week inderdaad onze discussie: als ik het was geweest, had ik de sleutel niet gegeven. Dan had ik de sleutel niet gegeven. Dan had ik gezegd: "Weet je wat? We halen de gemeenschap bij elkaar, wij gaan nieuwe verkiezingen uitzetten en dan gaan we kijken wie het dan gaat doen."

De heer **Schonis**: Toen die jonge mensen kwamen en de sleutel van de moskee eigenlijk confisqueerden.

Mevrouw **Harzi**: Ja. Dan zeggen ze: "Jij bent sterk genoeg, maar wij niet en je weet niet hoe dat was." In de gemeenschap zelf snakt de ene naar iets beters. Iedereen wil beter. Je bent kwetsbaar en er wordt tegen je gezegd: "Ik ga hier een paleis bouwen." Nogmaals, tegen kwetsbare mensen, een beetje laagopgeleide werkende mensen, oud-mijnwerkers, wordt gezegd: "Kijk, voor je oudedagsvoorziening ga ik dat allemaal voor je doen; dat gaan we regelen." Daar gaan ze dus in mee. Aan de andere kant zijn er mensen die zijn gaan nadenken: hoe kan dat? Vooral toen het geluid kwam over buitenlands geld, zijn zij zich gaan afvragen: hoe kan dat? En dan de imam. Die inmiddels overleden meneer kwam bijna iedere dag naar mij toe, vertelde mij verhalen, liet me foto's zien en al die dingen. Dan dacht ik: waarom zijn jullie nu pas wakker geschud? Waarom niet toen? "Het is bijna te laat, maar we gaan het nou proberen." Te laat. Wat hadden ze dus kunnen doen? Dat zeg ik tegen andere mensen die misschien zo iets meemaken of in de toekomst gaan meemaken: ga er eens goed over nadenken. Niks komt voor niks. Die jongeren zijn welkom. Dat is inderdaad prima. Er moet Nederlands gesproken worden, want de eerste generatie is hier 50 jaar. De gemiddelde leeftijd is 70 à 75 jaar. Ik hoop dat ze 100 worden. Maar de tweede generatie spreekt de taal inderdaad niet; dat zijn er maar heel weinig. Het is dus fijn dat ze in het Nederlands spreken, maar maak het dan echt ook met de normen en waarden van Nederland. Maak het volgens de wet van Nederland. Maak

het volgens "hier" en niet zoals een wahabist, salafist of wat dan ook het wil. Ga niet "ze haten ons" in je hoofd zetten. Als ik van mezelf hou, dan weet ik zeker dat niemand me haat. Dus ga eerst naar jezelf kijken. Zo hadden ze toentertijd moeten kijken. Dan hadden ze een heleboel kunnen voorkomen.

Er is ook een punt over de overheid. Toen zij met de brief naar de overheid zijn gegaan, had het bestuur kunnen zeggen: kom, we gaan met beide partijen aan tafel zitten en kijken wat er aan de hand is. Mosterd na de maaltijd; dat is veel later. Alles is gebeurd.

De heer **Schonis**: Over de rol van de burgemeester gaat mijn collega zo nog even verder doorvragen, maar ik hoor u zeggen: achteraf gezien hadden we in ieder geval een professioneler bestuur moeten hebben.

Mevrouw **Harzi**: Juist.

De heer **Schonis**: En we hadden meer aan de voorkant afspraken moeten maken, zodat je als een willekeurig nieuw iemand komt, in ieder geval een procedure hebt om te kijken wie het nieuwe bestuur mag vormen.

Mevrouw **Harzi**: Ja. Welke prediker gaan we uitnodigen? Wat gaat hij prediken? Wat is er mis met deze imam? Gaan we met die imam praten? Gaan we hem onze koers laten zien? Die problemen hebben wij opgelost. Wij hebben een imam die Arabisch praat. Nou, prima. Hij doet zijn preek en geeft die aan meneer Laaouej. Op donderdag gaat hij die preek vertalen in het Nederlands. Dan geeft hij die aan een ... Is het een Jemeniet, die meneer? Komt hij uit Jemen?

De heer **Laaouej**: Uit Jemen, ja.

Mevrouw **Harzi**: Die leest de preek dan voor, zodat iedereen erbij betrokken is.

De heer **Schonis**: Zo is uw nieuwe moskee georganiseerd?

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Laaouej**: Ja.

Mevrouw **Harzi**: Als zij de dialoog met elkaar waren aangegaan, was dat ook gebeurd. Maar nu, achteraf, zie je dat het inderdaad een machtsstrijd is: "Ik heb het geregeld, ik zie dat het zo moet, ik heb connecties in Dubai, Qatar en Saudi-Arabië en het gebeurt zoals ik het wil." Dat is uit de hand gelopen.

De heer **Schonis**: De laatste vraag: denkt u dat de Nederlandse samenleving voldoende weerbaar is tegen dit soort ontwikkelingen, tegen het soort overname dat u overkomen is? Kan dit ook ergens anders in Nederland gebeuren?

Mevrouw **Harzi**: Ja, absoluut. Maar als Nederland, de Nederlanders en de gemeenschap hiervoor waken, echt met elkaar de dialoog aangaan en vragen achter de vraag stellen -- vragen blijven stellen -- dan zijn ze weerbaar. Er is niks onmogelijk. Als zij hiernaartoe kunnen komen en voet op de grond kunnen zetten, kunnen we het ook terugduwen. Ze zijn er vatbaar voor. Dat zijn wij ook, maar als wij door gaan vragen -- wat is het doel, waarom en waarvoor? -- dan gaat dat niet gebeuren. We moeten dus ook preventief gaan werken en niet naderhand zeggen: hoe kan dat nou? Het kan dus voorkomen worden.

De heer **Schonis**: De heer Rog zal verdergaan.

De heer **Rog**: Dank u wel. Ik ben onder de indruk van uw verhaal, want u heeft aangegeven dat er een fatwa is uitgesproken. U zou moeten worden "afgeslacht". Dat zijn nogal uitspraken. Ik schrik daarvan. Dat is heel heftig en aangrijpend om te horen. Ik zou ook graag ingaan op de gevolgen bij de jongeren in de Al Houda-moskee. U heeft aangegeven dat de oude imam is weggestuurd, ook nadat hij iemand juist had afgeraden om af te reizen. Hoe ontwikkelde die jongerenafdeling in de Al Houda-moskee zich na die invloed van het salafisme? Welke netwerken ontstonden daar?

Mevrouw **Harzi**: Op dit moment is het heel stil. Ik las ergens een leuk artikel over een zolderimam. Ik ben dus echt bang en ik maak me oprecht zorgen. Wij zijn niet de enigen die gepraat hebben of zorgen hebben geuit. Ook de pers en andere mensen hebben dat gedaan. Ik ben bang dat er nu garagevergaderingen of zoldervergaderingen plaatsvinden of dat er misschien in België wordt vergaderd. In Geleen is het hartstikke rustig. Die jongeren zijn een beetje uit elkaar. Het is echt rustig, maar toen was het ernstig. Misschien kan meneer Laaouej meer uitleg geven; ik zie hem naar de microfoon buigen. Ik praat over mijn landgenoot en over wat hij mij toen heeft verteld.

De heer **Laaouej**: Ik kan daar wel bij zeggen dat die mensen goed zijn in taal en ook met de media. Zij houden de jongeren daarmee aan de lijn. Wij ouderen kennen dat niet. Dat is het verschil.

De heer **Rog**: Wij hebben op basis van ons vooronderzoek aanleiding om ook te vermoeden dat er netwerken waren tussen de jongerenafdeling in Geleen en jongeren, bijvoorbeeld ook terroristische groepen, in andere steden in Nederland. Heeft u daar kennis van?

De heer **Laaouej**: Nee, dat weet ik niet.

De heer **Rog**: Dat is u niet bekend.

Mevrouw **Harzi**: We weten dat er predikers uit Den Haag en uit het land kwamen. Ik was bijvoorbeeld een keertje in Roermond. Daar was een prediker helemaal uit Amerika, ook een bekeerling. Die jongen was je van het, echt een trofee van iemand uit Rotterdam: iemand die bekeerd, is komt prediken. Ik schrok daarvan. Het was maar één keertje, in de Oranjerie. Het was ook heel druk bezocht. Er wordt dus misbruik gemaakt van de gevoeligheid en zwakheid van jongeren. Meneer Zentveld had een uitzendbureau. Jongeren zochten naar werk, naar iets. En opeens is er geen uitzendbureau, geen afgebouwde moskee, niks meer. De jongen waarover zijn vader zich toen zorgen maakte, heeft gelukkig zijn school afgemaakt en

---

werkt. Ik denk dat het wat zachter is doordat het in het licht is gekomen, maar god weet hoe of wat. Ze kunnen nu weer reilen en zeilen in de moskee. Als ze dalkijk worden vrijgesproken, dan ... Het pand is er en er is van alles gevonden en niet gevonden. Ik weet niet hoe het verdergaat en of ze nog anderen ... Ik weet dat er met België wel degelijk contacten waren. Er komen daar ook mensen uit België, maar wat de plannen zijn en hoe of wat, dat is verrassend.

De heer **Rog**: En er is uit België ook een andere prediker in de Al Houda-moskee geweest.

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Rog**: Daar heeft u ...

Mevrouw **Harzi**: Nou, daar was ik toen echt boos over. Toen ik dat hoorde, zei ik: wat moet hij in Geleen? Toen werd ik geroepen. Toen werd vanuit Al Houda -- dat was meneer Laarbi Ahrazem -- tegen mij gezegd: "Nee, nee, nee, dat verhaal klopt niet. Hij heeft niet vastgezet omdat hij banden met Al Qaida heeft. Hij heeft vastgezet omdat hij tegen de koning van Marokko ...." Er was in ieder geval een heel verhaal omheen. Ik moest maar niet geloven wat er gezegd werd. Als ik iets hoorde of zag, dan kon ik beter bij hem, bij hen, aankloppen; we konden beter verder gaan samenwerken, ook naar de gemeente toe. Het moest dus allemaal rustig blijven. Daarna is de bom gebarsten met BabyCare en ik weet niet wat allemaal.

De heer **Rog**: Maar toen die terroristische prediker uit België, die veroordeeld was, heeft gepredikt, heeft u aan de bel getrokken.

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Rog**: Dat was bij een bijeenkomst van de gemeente.

Mevrouw **Harzi**: Dat was volgens mij een bijeenkomst van de krant, bij de media.

De heer **Rog**: Van de krant. Daarbij was in ieder geval ook de gemeente aanwezig. Welke mensen van de gemeente waren daarbij aanwezig?

Mevrouw **Harzi**: De burgemeester.

De heer **Rog**: De burgemeester.

Mevrouw **Harzi**: Ja. Hij zei: "Dat weet ik niet."

De heer **Rog**: U gaf aan dat er een terroristische prediker was. Dat lijkt me een soort noodsignaal.

Mevrouw **Harzi**: Ja, ja. En vier imams! Een moskee in zo'n kleine gemeenschap! Daar komen echt alleen maar de Arabischtaligen. Er waren in die tijd ook niet zo veel asielzoekers; we hebben ook het azc vlakbij. We waren dus alleen met ons: een beetje Marokkanen en Tunesiërs en een beetje Somaliërs. Dus waarom vier imams, en waarom eentje uit Egypte, van de Broeders, en eentje uit België? Dat is degene die vast heeft gezeten. Dan denk je: wat moet hij daar? En onze eigen imam wordt weggewerkt en weggepest!

De heer **Rog**: U heeft toen de noodklok geluid. Wat was de naam van die prediker?

Mevrouw **Harzi**: Ik weet het niet meer. Het is echt lang geleden. Mijn geheugen laat me weleens in de steek.

De heer **Rog**: Geen probleem. Hoelang heeft het geduurd voordat de gemeente wel actie ondernam?

Mevrouw **Harzi**: Nou, best wel lang. Zeker een jaar. Ik denk toen het afreizen en de sultan kwamen, toen het geld opeens is afbetaald en zo. Toen hoorde

---

ik dat de gemeente die mensen had uitgenodigd omdat zij niet transparant waren. Ook naar het bestuur, naar de overheid, zijn ze niet transparant; dus niet alleen naar ons, maar ook naar de overheid. Toen zij dat eerste gesprek met de burgemeester hadden gehad, zei hij: "Ik ga niet meer met die mensen aan tafel, want die zijn niet transparant. Zij vertellen ook niet waar het geld vandaan is gekomen." Maar het was te laat. Het was betaald. Iedereen heeft steken laten vallen: wij als gemeenschap, maar de overheid ook; de lokale overheid heeft ook steken laten vallen. Als wij een afspraak hebben dat je over tien jaar betaalt en als je dan opeens met het geld komt ... Eén en één is twee. "Hoe kom je aan dat geld?" Dat is niet gebeurd.

De heer **Rog**: Welke maatregelen zijn er uiteindelijk genomen?

Mevrouw **Harzi**: Niks.

De heer **Rog**: Niks.

Mevrouw **Harzi**: Totaal niks.

De heer **Rog**: De gemeente heeft niet gereageerd toen u vertelde dat er een terrorist predikte.

Mevrouw **Harzi**: Ze hebben wel gereageerd, want dat is een bestuurlijk akkefietje, tussen besturen onderling: "Het is fijn dat u mij hebt laten weten ..."

De heer **Rog**: Dat er een terrorist predikte.

Mevrouw **Harzi**: Ja, ja. We hebben dat op brief.

De heer **Rog**: Kijk. Wat zou de gemeente volgens u moeten doen als er uit de gemeenschap melding van gemaakt wordt dat dit soort lieden prediken?

Mevrouw **Harzi**: De melding serieus nemen, het verantwoordelijke bestuur verhoren en ook echt aangifte doen: ik heb een zak met geld gekregen en ik

weet niet waarvan. Dat is niet gebeurd. Ik zou ook Saudi-Arabië, de ambassadeur, uitnodigen en vragen: "Om welke reden helpt u die mensen?" Dat is zwaar, maar dat kan.

De heer **Rog**: U zegt dat we als gemeenschap ook naar onszelf moeten kijken. Wat raadt u aan qua maatregelen die genomen moeten worden? U heeft net wat gezegd over de gemeente. Wat zou daarin van moskeeën verwacht mogen worden?

Mevrouw **Harzi**: Dat ze open en transparant zijn; dat ze openheid van zaken hebben. Dingen die niet bij de moskee horen, moeten ze ook niet doen, bijvoorbeeld onderwijs: geen onderwijs geven door een onbevoegde. Een imam die komt, moet ook een vog afgeven. Een Nederlands sprekende imam, die ook kan vertellen over de normen en waarden van Nederland, de plek waar men leeft. Ze hoeven daar niet als controleur te zitten, maar ze kunnen met elkaar een afspraak maken: die taken doe je; ben je daar bevoegd voor? Want je hebt met kinderen te maken. Wie komen er bij jou over de vloer? Wie geven de lessen? Wie is de imam? Wat vertelt hij? Dat kan. De samenwerking met elkaar aangaan. De moskeebesturen, de moskeebezoeken en de moskee moeten open zijn. En de overheid of de lokale overheid moet er ook een beetje open voor staan.

De heer **Rog**: Ik hoorde u iets zeggen over bevoegdheid. In het reguliere onderwijs moeten docenten een bevoegdheid hebben. U zegt: ook in dat informele onderwijs zou een vorm van bevoegdheid moeten bestaan.

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De heer **Rog**: Zijn er nog andere maatregelen die de overheid, de landelijke overheid, zou kunnen nemen om dit soort beïnvloeding vanuit het buitenland tegen te gaan?

Mevrouw **Harzi**: Ja, andere maatregelen, bijvoorbeeld als we kijken naar Duitsland of naar Italië. Qatar ondersteunt heel veel moskeeën en restaureert

heel veel kerken, met kennis van de regering. Dus waarom zou Nederland dat niet doen? Want wij zijn ook Europeanen. Waarom zouden we niet hetzelfde doen als Duitsland, via het landelijke niveau: "Als je wil helpen, Qatar, Saudi-Arabië" -- ik weet niet wat -- "dan ben je welkom, maar dan via die richting. Dan kunnen mensen die in nood zijn, zich bij ons melden"? Zo kan dat. Ik heb een fonds aangevraagd bij DSM. Er zijn ook verschillende andere bedrijven die een fonds hebben. Ik had geld nodig. Ik heb dat fonds dus aangeschreven. DSM, SABIC, al die bedrijven die we in Sittard-Geleen hebben, gooien iets in dat fonds. Die mensen praten bij de aanvrager, die vraagt waarvoor zij het geld nodig hebben. Dan gaan ze kijken en dan geven ze het. Waarom zou Nederland dat niet doen? Het wiel hoeft niet opnieuw uitgevonden te worden. Italië doet het, Spanje doet het, Duitsland doet het. Ook Nederland zou dat kunnen doen.

De heer **Rog**: Dus u zegt: afspraken maken met landen onder welke voorwaarden geld wel ...

Mevrouw **Harzi**: Ja, en transparant. "Er is bij jullie een aanvraag gekomen. Waarvoor?" Want er wordt echt ook misbruik van gemaakt. Er zijn mensen die een stichting hebben. Die maken een aanvraag namens Al Wasatia. Dan maken die andere landen geld over, terwijl het helemaal niet daarvoor bedoeld is. Het is niet alleen zo dat die geldschietters ook eisen hebben. Er wordt ook naar hen toe misbruik van gemaakt. Daar moet dus ook voor gewaakt worden, van beide kanten. Dat kan goed geregeld worden. Als Nederland provinciaal, lokaal en landelijk een hele hoop geld reserveert voor deradicalisering, dan kan het ook geld reserveren en goede afspraken maken om niet te laten radicaliseren vóór de deur. Dus preventief dingen regelen; dat kan. Dat is mogelijk.

De heer **Rog**: Dank u wel.

Mevrouw **Harzi**: Alstublieft.

De **voorzitter**: U hebt ons allebei heel veel verteld. Over twee dingen wil ik nog heel even iets meer opheldering proberen te krijgen. Mevrouw Harzi, u had het over de secretaris van de Al Houda-moskee, die volgens uw woorden de meest extreme is of was.

Mevrouw **Harzi**: Ja.

De **voorzitter**: Hebt u ook een naam?

Mevrouw **Harzi**: Laarbi Ahrazem, de secretaris of voorzitter van BabyCare. Het ging echt persoonlijk tussen mij en hem, zijn vrouw en zijn schoonmoeder. Ik ken zijn schoonmoeder van 79. Dus ik ken ze; ik ken ze door en door, zijn overleden vader, alles. Die is de meest ... En hij heeft meneer Zentveld binnengehaald. Hij is heel slim, heel goed met media, en kan heel mooi schrijven. Hij weet wat hij doet.

De **voorzitter**: Dank u wel. Meneer Laaouej, ten slotte. Het geldt dat vanuit Saudi-Arabië kwam om de moskee te betalen, ging via een organisatie. De naam van de organisatie was bij u niet bekend.

De heer **Laaouej**: Nee.

De **voorzitter**: U zei dat dat te maken had met het feit dat de organisatie op een zwarte lijst staat. Welke lijst bedoelt u daarmee? Bedoelt u daarmee een lijst waarop organisaties staan die gelinkt worden met terroristische activiteiten?

De heer **Laaouej**: Ja, juist. Met Al Qaida.

De **voorzitter**: Dank u wel.

Dan zijn we hiermee aan het einde gekomen van dit verhoor. Ik wil u beiden hartelijk danken voor uw komst en ik sluit hiermee de vergadering.

Mevrouw **Harzi**: Dank jullie wel.

Sluiting 14.22 uur.